תפארת שלמה — בהר

ושבתה הארץ שבת לה'. הנ"ל דהנה ר"ת וס"ת ושבתה ו"ה שבת באמצע כי כן הצדיקים נקראים שבת כמבואר בזוה"ק והם המיחדי' אותיות השם ו"ה כמ"ש ואתם הדבקים בה' עושים הדביקות כביכול בהשם. וכן ושבת"ה היא אותיות תשוב"ה כי ע"י התשובה נעשה היחוד. והנה זה הרמוז ושבתה הארץ כי השכינה נקראת ארץ כדכתיב צדיקים ירשו הארץ וז"ש אלה תולדות השמים והארץ בהבראם באברהם ביום עשות ה' אלהים שנעשה היחוד בשם הוי' ב"ה אז ממשיך על ידי כן רחמים וחסדים לשם אלקים והוא קנה ארץ ושמים ארץ תחלה ע"י העלאת מ"נ לארץ העליונה וממשיך אלי' מ"ד מבחי' השמים. והנה זה האמור ושבתה הארץ ע"י הצדיקים מתיחדים ו"ה ועולה הארץ שבת לה':

א"י ושבתה הארץ שבת לה'. ע"ד הנ"ל אותיות ו"ה שב"ת באמצע לרמז כי היחוד בו"ה איננו באפשרי לגמור בכי טוב רק ע"י שבת וע"י הארץ כמו דאמרי' גדולו מן הארץ פי' שהקב"ה מתגדל על ידי הארץ וע"כ הוא שבת לה':

וקדשתם את שנת החמשים שנה. יש לרמז בזה ע"ד המובא בספרים כי ז' שמיטות הוי עלמא בסוד נ' אלף דרי"ן ע"ש. והנה אח"כ יהי' היובל הגדול שהוא נקרא עוה"ב והוא היו' שכולו שבת ומנוחה לע"ל. האמנם כי כל עניני עבודתינו בזמה"ז הוא כדי להכין ולהגיע ליום שכולו שבת הזה. כמו ששת ימי החול המכינים לשבת כמו שבזמה"ז מחד משבא לשבתך כן שית אלפי שני הם ששת הימים מכינים לשבת הגדול הע"ל. והענין הוא ע"פ העבדות של עתה יהי' אז לכל או"א מעלה יתירה ונשאה להתעלות בעבודתו בבחי' נשמה לבדה ולהתענג באור ה' בבחי' א"ם ואין תכלית אשר אין לשער ואין להגיד והענג הנפלא הזה הוא התכלית מתן שכר של הצדיקי' לע"ל. והנה כאשר בשבת של עוה"ז העבדות הוא בתוספת נשמה יתירה לכך נאמר מעין עוה"ב יום שבת מנוחה שהוא מעין העבדות של עוה"ב עונג הנשמות ביום שכולו שבת. אך אנו מבקשים מהשי"ת להופיע עלינוגם עתה מהאור שכולו שבת ההוא כמ"ש הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ר"ל ינחילנו עתה ליום שכולו שבת הע"ל אבל לע"ע הוא הכל הכנה ליום הגדול והקדוש ההוא שהוא יובל הגדול אשר תשובו איש אל אחוזתו בעליונים. וז"פ וקדשתם את שנת החמשי' שנה. פי' וקדשתם הוא לשון הכנה והזמנה ר"ל תכינו עצמיכם במעשיכם הטובים לשנת החמשים שנה הוא היובל הגדול אשר תשובו איש אל אחוזתו לשון תשובה לאימא עלאה אם הבנים היא עולם התשובה והוא הנקרא יובלא והוא נקרא עוה"ב. וזה שרמזו חכז"ל שנת חמשים עולה לכאן ולכאן ע"ד שאמרו ז"ל מקרא נדרש לפניו ולאחריו כי שנת החמשים הזאת שאנו מצפי' עלי' היא נתקדשת ע"י מעשינו הטובים שלפני' ואנו מבקשים להמשיך מקדושתה אל העת הזאת וזה שנת החמשים עולה לפני' ולאחרי' מקדושתה כמו בקדושת שבת בזמה"ז שמשפיע מקדושתה לימי החול לפניו ולאחריו כידוע וכן השבת נקרא קודש והיובל הגדול נקרא קודש אשר אז גאולת עולם תהי' לישראל כנ"ל:

ישראל עלו במחשבה. הפי' בזה כי הודיעו לנו בזה מהיכן יזכו הצדיקים להסתכל ולדעת מה שהי' ומה שעתיד להיות. ופרשו לנו כי זהו ע"י מעלות קדושת המחשבה של הצדיקים שלא נפגמה והם תמיד במחשבות קדושות לה' ע"כ יתעלו במחשבה ההיא לדביקות העליון א"ם ב"ה שלמעלה העבר והעתיד הכל שוה לכך יזכו לאור הרוה"ק ולנבואה בהמשך אור א"ם ב"ה במחשבתו כנ"ל:

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה. הנה שבת הארץ הם הצדיקים הנקראים שבת והצדיקים ירשו הארץ. והרמז כי בזכות הצדיקים אשר בארץ באה פרנסה לכם לאכלה כמ"ש לקדושים אשר בארץ המה וזה אז תרצה הארץ את שבתותיה הם הצדיקים תרצה בהגלות כמ"ש והארץ אזכור הם הצדיקים אזכור:

לפי רוב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט השנים תמעיט מקנתו. הנ"ל לפרש עפ"י מ"ש לעיל דאיתא בזוה"ק נ' אלף דרין הוה עלמא ואח"כ יום שכולו שבת הוא יובל העליון וכו' ע"ש. וידוע כי התשובה אינו מועיל לימות המשיח רק עתה בעוה"ז מי שמתקן עצמו בעבודתו ית"ש ישולם שכרו בכל עת הנ"ל מ"ט אלף שנים. וז"ש לפי רוב השנים לפי גודל השכר ועונג בכל רבות השנים מ"ט אלף תרבה מקנתו. תכין עצמך להרבות בעניני עבודת הבורא ב"ה. ולפי מעט השרם הם עניני עוה"ז תאוות עולם השפל שהוא כחלום יעוף כצל עובר ואינו בטוח בעצמו אפי' יום אחד וימי שנותינו בהם שבעים שנה כו' הם ג"כ רק ימי מספר והם ג"כ מעט נגד רב השנים הע"ל. לכן תמעיט מקנתו ולא ינוח תאוותו בעניני עוה"ז רק כל מגמתו בהשגת עבודת הבורא הוא המביאו לעוה"ב כולו טוב כנ"ל:

ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלהיך כו'. י"ל ע"ד מ"ש ואהבת לרעך כמוך. הפי' שהאדם יכול להכניס אהבה בלב רעהו לאהבת הבורא ב"ה אלא רק כמו שהוא במדריגת האהבה לאהוב הש"י. וזה ג"כ ולא תונו איש את עמיתו ויראת כו'. פי' גם זה בכלל אונאה לומר לחבירו מגודל היראה אשר בלבבו אם הוא איננו באמת לאמיתו רק כמו שהוא באמת במדריגתו כנ"ל:

על שדה הארץ יחשב וביובל יצא. הנ"ל על פי מאמרם ז"ל לא כאברהם שקראו הר לבהמ"ק. ולא כיצחק שקראו שדה שהוא מקום הראוי לזרוע ולהצמיח. וזה על שדה הארץ יחשב אם הוא הולך במחשבתו ונפשו כלתה לראות בבנין בהמ"ק גאולה תהי' לו וביובל יצא. (עיין באוה"ח בפסוק כי ימוך תמצא כנ"ל):

וחשב עם קונהו. פי' האדם צריך לבל יזיז במחשבתו על הבורא ב"ה כמו שכביכול הבורא ב"ה כל מחשבתו על בנ"י. ולשון קונהו קונה הכל:

עי"ד קונהו. קנ"ו גימטר' יוסף. ה' הוא היחוד כמ"ש חמישיתו יוסף עליו שיחוד ה' עם יוסף עולה עליו. וז"ש בשמ"ע וקונה הכל יחוד ו' עם ה' ובאמצע אותיות קנ"ו רומז ליוסף. כל הוא בחי' צי"ע ויכלכל יוסף ב"פ כ"ל וזהו וקונה הכל. והבן: